

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**77-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

16 травня – 22 травня 2025 р.

діяльності, ефективної комунікації з пацієнтами та прийняття клінічних рішень. Удосконалення методів практичного навчання сприятиме підвищенню загального рівня підготовки фахівців та покращенню якості стоматологічної допомоги.

Література:

1. Ковальчук В. В. *Практична підготовка студентів медичних закладів вищої освіти: сучасні тенденції* / *Медична освіта*, 2021. № 1. С. 38–42.
2. Дьякова І. О., Рибалко М. В. *Формування клінічної компетентності студентів-стоматологів у процесі професійної підготовки* / *Український журнал медицини, біології та спорт*, 2020. Т. 5, № 2. С. 155–160.
3. Лазарєв В. В. *Методика викладання стоматологічних дисциплін у вищій медичній школі*. Х.: ХНМУ, 2022. 112 с.
4. Рибалко Л. М., Романенко Б. В. *Основи методології педагогічних досліджень* / *Вісник науки та освіти. Серія «Педагогіка»: журнал*. 2024. № 4(22). С. 1360–1371.
5. Смирнов С. Д. *Освітні технології: навч. посіб.* К.: Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.
6. Синиця Л. М. *Симуляційні технології у медичній освіті: світовий досвід і вітчизняні перспективи* / *Медична освіта*, 2020. № 2. С. 14–19.
7. Lavrentieva L. O., Rybalko L. M., Lakomova O. O. *Implementation of the dual system of vocational education: history, trends, perspectives. The actual problems of the world today: collective monograph*. London: United Kingdom, 2019. p. 114–124.

УДК 796.071.4-051:[613:796.071.5-053.67

*Шуть Б. І., аспірант,
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

РОЛЬ ТРЕНЕРА-ВИКЛАДАЧА У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ

Зміцнення здоров'я молодого покоління є одним із пріоритетних завдань сучасної освіти та спорту. У цьому процесі важливу роль відіграє тренер-викладач, який не лише забезпечує спортивну підготовку, а й активно впливає на формування у юних спортсменів навичок здорового способу життя. Саме через щоденне спілкування, особистий приклад, педагогічну підтримку та мотивацію тренер формує в учнів розуміння цінності здоров'я, фізичної активності, правильного харчування, дотримання режиму праці та відпочинку. З огляду на зростання кількості захворювань серед дітей, зниження рухової активності та поширення шкідливих звичок, роль тренера як вихователя, наставника і провідника ідей здорового життя набуває особливого значення. Саме тому

дослідження цієї теми є на часі та має велике практичне значення для системи фізичного виховання і спорту.

Якою б досконалою не була медицина, вона не в змозі позбавити нас від всіх хвороб. Кожен сам творець свого здоров'я, за яке необхідно боротися з раннього дитинства і протягом всього життя. Для цього необхідно вести активний здоровий спосіб життя, який складається з таких основних компонентів: правильний режим праці і відпочинку, заняття фізичною культурою і спортом, загартування, особиста гігієна, раціональне харчування, відсутність шкідливих звичок [2].

Усі ці складові не лише зміцнюють імунітет, а й формують психоемоційну стійкість, що допомагає людині легше долати труднощі повсякденного життя. Здоров'я – це не лише відсутність хвороб, а й гармонія фізичного, психічного та соціального благополуччя. Саме тому важливо не лише дотримуватись гігієнічних норм чи правильно харчуватися, а й навчитися керувати своїми емоціями.

Нехтування хоча б одним із компонентів здорового способу життя може призвести до порушення внутрішнього балансу та виникнення захворювань. Тому турбота про власне здоров'я – це щоденна праця, відповідальність і свідомий вибір кожного. Лише тоді можна розраховувати на довге, повноцінне та щасливе життя.

Тренер є авторитетом для своїх вихованців, тому його особистий приклад – потужний інструмент впливу. Якщо він сам дотримується принципів здорового способу життя, відмовляється від шкідливих звичок, підтримує добру фізичну форму, це спонукає дітей наслідувати його. Крім того, тренер повинен систематично проводити профілактичні бесіди, пояснювати значення правильного харчування, сну, гігієни, раціонального режиму дня, а також безпеку шкідливих звичок [1].

Також тренер сприяє формуванню у дітей позитивних рис характеру: відповідальності, наполегливості, здатності до командної роботи. Ці якості мають безпосереднє відношення не лише до спорту, а й до загального життєвого успіху.

Тренер не лише передає знання з техніки та тактики конкретного виду спорту, а й активно впливає на загальний розвиток особистості дитини. Він є прикладом для наслідування, носієм ідей активного, свідомого та гармонійного життя. Саме тренер формує у дітей розуміння того, що здоров'я – це не лише фізична витривалість чи спортивні результати.

Окрему роль відіграє емоційна підтримка та індивідуальний підхід до кожного вихованця. Створення позитивної психологічної атмосфери на тренуваннях допомагає дитині почуватися впевненою, що сприяє її емоційному здоров'ю, зменшує рівень тривожності та стресу.

У цьому контексті спортивна діяльність виступає потужним засобом фізичного, психологічного та соціального розвитку особистості. Центральною фігурою у цьому процесі є тренер-викладач, який не лише

навчає техніці й тактиці обраного виду спорту, а й формує в юних спортсменів відповідальне ставлення до власного здоров'я, мотивацію до регулярної фізичної активності, культуру здорового життя. Саме тренер має змогу впливати на світогляд, систему цінностей та повсякденну поведінку дітей і підлітків.

Література:

1. Павлюк Є., Тостановський Я., Киданчук М., Сірий В. Сучасні вимоги до тренера-викладача в дитячому та юнацькому спорті / *Physical culture and sport: scientific perspective*, 4, 2024. С. 207–214. <https://doi.org/10.31891/pcs.2024.4.29>

2. Новак О. В., Андрейко С. С. Роль викладача у формуванні здорового способу життя серед студентської молоді. Здоров'я людини: теоретичні, практичні та методичні аспекти. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / За загальною редакцією проф. М. В. Гриньової. Полтава: Астрія, 2016. С. 302–304.